

N:o 21.

Ank. till Riksd. kansli den 9 febr. 1904, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af två till förra kompanichefsbostället Melby n:o 1, 1 mantal, jämte Båtsmanstorpet n:o 1, ett torp, i Östergötlands län hörande lägenheter. (I. A.)

Uti en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 7) har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för den 6 november 1903, föreslagit Riksdagen medgifva,

dels att två till förra kompanichefsbostället Melby n:o 1, 1 mantal, jämte Båtsmanstorpet n:o 1, ett torp, i Risinge socken och Finspånge läns härad af Östergötlands län hörande lägenheter, Fridhem och Melbydal, hvilka lägenheter å en af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1901 upprättad karta betecknats, lägenheten Fridhem med ägofigurerna n:is 117—123 och lägenheten Melbydal med ägofigurerna n:is 36—39, måtte, lägenheten Fridhem med ett område af 62,2 ar och lägenheten Melbydal med ett område af 64,3 ar, från egendomen afsöndras och mot i statsrådsprotokollet upptagna köpeskillingar, att erläggas under loppet af tio år med en tiondedel årligen, försäljas, lägenheten Fridhem till N. P. Hellgren och lägenheten Melbydal till C. F. Björkdahl, med tillträdes-

rätt den 14 mars 1905 samt i öfrigt på de i 6:te momentet af kungl. skrivelsen till domänstyrelsen angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896 omförmälda villkor och med rätt för köparen af lägenheten Fridhem att begagna utfartsväg öfver stamhemmanets ägor, på sätt vederbörande uppskattningsmän föreslagit;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar komme att inflyta, måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Till ofvanberörda statsrådsprotokoll har departementschefen i ärendet anført följande:

»I underdånig skrivelse den 17 sistlidne juli har domänstyrelsen anmält, att vid den 9 augusti 1902 å förra kompanichefsbostället Melby n:o 1, 1 mantal, jämte Båtsmanstorpet n:o 1, ett torp, i Risinge socken och Finspånge läns härad af Östergötlands län hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1905 af denna egendom, som lämnade mer än 600 kronor i årligt arrende, uppskattningsmännen väckt förslag om afsöndring och försäljning af till egendomen hörande lägenheterna Fridhem och Melbydal; och har domänstyrelsen, under åberopande af 7:de momentet i nådiga skrivelsen till styrelsen angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, underställt den väckta frågan Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning, därvid styrelsen tillika öfverlämnat instrument öfver berörda uppskattningsförrättning afvensom en af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1901 öfver egendomen upprättad karta med beskrifning och andra ärendet rörande handlingar.

Af dessa handlingar inhämtas, bland annat:

att egendomen innehåller ett ägoområde af 148 hektar 91,5 ar;

att lägenheten Fridhem, som utgöres af ägofigurerna n:is 117—123 å förenämnda karta samt innefattar 60,3 ar tomter och åker samt 1,9 ar skogs- och hagmark, är försedd med boningshus och ladugård, tillhöriga N. P. Hellgren;

att lägenheten Melbydal, som utgöres af ägofigurerna n:is 36—39 å kartan och innehåller 48,5 ar tomter och åker samt 15,8 ar skogs- och hagmark, är bebyggd med boningshus och uthus, samtliga tillhöriga C. F. Björkdahl;

att uppskattningsmännen ansett nämnda båda lägenheter, af hvilka Melbydal är belägen invid allmän väg, kunna utan men för hufvudgården därifrån afsöndras och saluvärderat lägenheten Fridhem till 550 kronor och lägenheten Melbydal till 900 kronor;

att innehafvaren af lägenheten Fridhem ansätts böra få begagna såsom utfartsväg de med ägofigurerna n:is 103 och 100 å kartan betecknade vägar och därifrån en å kartan utmärkt gärdesväg å egendomen;

att bemålde Hellgren och Björkdahl, sedan de genom Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes försorg erhållit sådana förelägganden, som omförmålas i 6:te momentet af förut åberopade nådiga skrifvelsen den 25 september 1896, afgifvit skriftliga, af behöriga borgensförbindelser åtföljda förklaranden, att de önskade på de i föreläggandena angifna villkor inköpa, hvardera den lägenhet han innehade, med rätt att inbetala köpeskillingen under loppet af tio år med en tiondedel årligen; samt

att Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande icke haft något att erinra mot den föreslagna afsöndringen af lägenheterna.

För egen del tillstyrker domänstyrelsen, att lägenheterna Fridhem och Melbydal med ofvan angifna områden från egendomen afsöndras och försäljas, hvardera till sin innehafvare.»

Statsutskottet, till hvars förberedande behandling detta ärende blifvit hänskjutet, hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 februari 1904.

På statsutskottets vägnar:

P. PEHRSON.
